

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

5q BILAN BOG'LIQ SPINAL MUSHAK ATROFIYASI (nozologiya nomi)

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

«TASDIQLAYMAN»

TXKMRM

Direktori

¹X.A.Akilov

X.A.Akilov

«11» 07 2025-yil

5q BILAN BOG'LIQ SPINAL MUSHAK ATROFIYASI (nozologiya nomi)

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10 bo'yicha kodlanishi	Nozologik nomlanishi	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
G12.0/ G12.1	5q bilan bog'liq spinal mushak atrofiyasi (I, II, III, IV turi)	Nevrolog / Genetik / Pediatri / Terapevt / OSh	Pulmonolog / LFK shifokori / Fizioterapevt / Logoped / Gastroenterolog / Dietolog / Travmatolog-ortoped / Endokrinolog / Otolaringolog / Jarroh / Kardiolog / Psixolog / Oftalmolog	Nevrolog / Genetik / Pediatri / Terapevt / Anesteziolog- reanimatolog / Oftalmolog	Pulmonolog / LFK shifokori / Fizioterapevt / Logoped / Gastroenterolog / Dietolog / Travmatolog-ortoped / Endokrinolog / Otolaringolog / Jarroh / Kardiolog / Psixolog / Oftalmolog

* Standartni to'ldirish jarayonida nozologiya, uning kattalar, homiladorlar, bolalar va qariyalarda kechuvini hamda nozologiya bo'yicha kasallikning davri xususiyatidan kelib chiqish talab etiladi. Shuningdek, nozologiyaga to'g'ri kelmaydigan jadvallarni to'ldirish tavsiya qilinmaydi. (Misol uchun, jarrohlik amaliyoti nozologiyada o'tkazilmasa — (JARROHLIK AMALIYOTI) jadvali to'ldirilmaydi yoki nozologiyada palliativ davo ko'zda tutilmasa — (PALLIATIV DAVO) jadvali to'ldirilmaydi.)

5Q BILAN BOG‘LIQ SPINAL MUSHAK ATROFIYASI NOZOLOGIYASI BO‘YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/ OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslaxati	Obyektiv ko‘ruv	OSH	Pediatri / Terapevt / Nevrolog	Nevrolog / Pediatri / Terapevt / Anesteziolog- reanimatolog	Nevrolog / Pediatri / Terapevt / Genetik / Pulmonolog / Anesteziolog- reanimatolog	Nevrolog / Pediatri / Terapevt / Genetik / Pulmonolog / Anesteziolog- reanimatolog	2 marta	Har 6 oyda ambulator tekshiruvdan o‘tish. Ambulator yordam: 10 kun.
	Fizikal tekshiruv	OSH	Pediatri / Terapevt / Nevrolog	Nevrolog / Pediatri / Terapevt / Anesteziolog- reanimatolog	Nevrolog / Pediatri / Terapevt / Genetik / Pulmonolog / Anesteziolog- reanimatolog	Nevrolog / Pediatri / Terapevt / Genetik / Pulmonolog / Anesteziolog- reanimatolog	2 marta	Statsionar yordam: o‘rta og‘ir kechishi uchun 10 kun; og‘ir kechishi uchun 21 kungacha. Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalarida: 10 kungacha.
Izoh: bemorda qo‘shimcha boshqa yoki yondosh kasalliklari aniqlangan holatda, ko‘rsatmaga muvofiq boshqa tegishli tor doiradagi mutaxassislarning ko‘rigi o‘tkazilishi mumkin.								
Mutaxassis	1. Obyektiv ko‘ruv	Pediatri/	Travmatolog-	Travmatolog-ortoped	Travmatolog-ortoped /		1 marta	Har 1 yilda

(shifokor) maslaxati (qo'shimcha)	2. Fizikal tekshiruvlar	Terapevt	ortoped / Logoped / Gastroenterolog / LFK shifokori / Fizioterapevt	/ Logoped / Gastroenterolog / LFK shifokori / Fizioterapevt	Logoped / Gastroenterolog / Dietolog / Kardiolog / Endokrinolog / Otolaringolog / Jarroh / Psixolog / LFK shifokori / Fizioterapevt / Oftalmolog	Travmatolog-ortoped / Logoped / Gastroenterolog / Dietolog / Kardiolog / Endokrinolog / Otolaringolog / Jarroh / Psixolog / LFK shifokori / Fizioterapevt / Neyrojarroh / Oftalmolog		

Izoh: bemorda qo'shimcha boshqa yoki yondosh kasalliklari aniqlangan holatda, ko'rsatmaga muvofiq boshqa tegishli tor doiradagi mutaxassislarning ko'rigi o'tkazilishi mumkin; (ko'rsatmaga muvofiq)

Asosiy lobarator tekshiruvlar	1. Molekulyar-genetik tekshiruvi SMN1 va SMN2 genlarda (MLPA / qPCR)					+	1 marta hayot davomida	-
	2.Senger sekvenirlash, SMN genidagi point mutatsiyalarni aniqlash					+	1 marta hayot davomida	-
	3. Qon umumiy tahlili + kengaytirilgan shakli		+	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	4. Koagulogramma				+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	5. Biokimyoviy tahlillar (Glyukoza, ALT, AST, Umumiy oqsil, Albumin, Mochevina, Kreatinin, Bilirubin fraksiyalari)		+	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	6KFK, LDG, ShF, GGT				+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	7. KSHS				+	+	4 martagacha	Ko'rsatmaga ko'ra
	8. Peshob umumiy taxlili	+	+	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda

Izoh: Laborator tekshiruvlar tor doiradagi mutaxassis maslahatira ko'ra yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin.

	1. Elektrokitar				+	+	1 marta	Xar 1 yilda

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	2. SRB Prokalsiytonin, Troponin				+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	3. Vitamin D				+	+	1 marta	Xar 1 yilda
Izoh: Laborator tekshiruvlar tor doiradagi mutaxassis maslahatiga ko'ra yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin (ko'rsatmaga muvofiq).								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. Pulsoksimetriya	+	+	+	+	+	4 marta	Xar 3 oyda
	2. Mushak tizimi MRTsi					+	1 marta	Xar 1 yilda
	3. EKG		+	+	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	4. EXO –KG				+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	5. Ignali EMG va stimulyasion ENMG				+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	6. Ko'krak qafasi rentgeni			+	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	7. MSKT ko'krak qafasi				+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	8. Umrtaq po'g'onasi rentgenografiyasi (Kobba burchagi)			+	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	9. Tos suyagi va son bo'g'imlarining rentgenografiyasi			+	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	10. Spirometriya (FJYoL)				+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	11. Kapnometriya (sutkali)				+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	12. Polisomnografiya				+	+	1 marta	Ko'rsatmaga ko'ra
	13. Kardiorespirator monitoring				+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	14. UTT ichki a'zolar va siydik yo'llari		+	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	15. roentgen-densitometriya					+	+	1 marta
Izoh: Instrumental tekshiruvlar tor doiradagi mutaxassis maslahatiga ko'ra yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin.								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1 EEG rutin			+	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	2. EEG video-monitoring					+	1 marta	Ko'rsatmaga ko'ra
	3. Neyrosonografiya				+	+	1 marta	Ko'rsatmaga ko'ra

	4. Polisomnografiya					+	2 marta	Xar 6 oyda
	5. Mushak biopsiyasi					+	1 marta	Ko'rsatmaga ko'ra
	6. Bosh miya MRT si					+	1 marta	Ko'rsatmaga ko'ra

Izoh: Bemorda yondosh kasalliklar aniqlanganda, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib, mavjud qo'shimcha va takroriy instrumental diagnostik tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin (ko'rsatmaga muvofiq).

STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: Tuman darajasi – o'rta og'ir kechishining va yondosh kasalliklar mavjud bo'lgan holatlar;

Viloyat darajasi – og'ir yoki o'ta og'ir kechish, yondosh kasalliklar bilan birga kechishi, nafas yetishmovchiligi belgilari kuchaygan holatlar; tuman darajasidagi davoning samarasizligi;

Respublika darajasi – og'ir va o'ta og'ir kechishi, yondosh kasalliklar bilan kechishi, nafas yetishmovchiligi belgilari kuchayishi, davoning samarasizligi.

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha:					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Boshqa turdagi tekshiruvlar	Vazni, bo'yi, boshi, ko'kragi va gorni aylanmasi, IMT	+	+	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Nafas olish tezligi, puls tezligi, tana harorati	+	+	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Motor funksional shkalalar tekshiruvi				+	+	2 marta	Xar 6 oyda

Izoh: Bemorda yondosh kasalliklar aniqlanganda, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib, mavjud qo'shimcha va takroriy diagnostik tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin (ko'rsatmaga muvofiq).

MEDIKAMENTOZ DAVO

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
Risdiplam – sirop, tabletka ko'rinishida, peroral	<2 oy – 0.15 mg/kg/sut 2 oydan <2 yilgacha –	+	+	+	+	+	Doza yoshiga	

	0.20 mg/kg/sut ≥2 yil (tana vazni <20 kg) – 0.25 mg/kg/sut ≥2 yil (tana vazni ≥20 kg) – 5 mg/sut						va vazniga ko‘ra belgilanadi	Doimiy
2. Nusinersen – flakon ko‘rinishida, intratekal yuborish uchun	12 mg/5 ml					+	Davolash usuli: To‘yinganlik davri: 0-kun, 14-kun, 28-kun va 63-kunida 4 marta yuborish	Doimiy, har 4 oyda bir marta
3. Onasemnogen abeparvovek – flakon ko‘rinishida, vena ichiga infuziya	Preparatning tavsiya etilgan dozasi tana vaznining kilogrammi (kg) uchun $1,1 \times 10^{14}$ vektor genomidir.						Preparat bolaga vena ichiga (tomir ichiga) infuziya (tomchilatib) yo‘li bilan bir martalik, taxminan 1 soat davomida yuboriladi.	Hayot mobaynida 1 marta

Izoh: Bu dorilar hozirgi kunda O‘zbekiston Respublikasida ro‘yxatdan o‘tmagan, orfan dorilar ro‘yxatiga kiritilgan. Doimiy faoliyat yurituvchi ekspertlar guruhi tomonidan dori turi belgilanadi.

Davolash tadbirlari (qo‘shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
1. Antibakterial terapiya	Vazniga ko‘ra In'ektsiya Peroral		+	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	Yoshiga va vazniga qarab
2. Vitamin D3	2000-5000 ME peroral	+	+	+	+	+	2000-5000 ME	Doimiy
3.Kalsiy preparatlari	Peroral	+	+	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	2 oygacha
4.Bifosfonatlat (tabletk)	Peroral	+	+	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	3 oygacham tabletk
5.Bifosfonatlat (eritma)	Infuziya				+	+	Yoshiga va vazniga qarab	1 flakon
6. Antagonist β2-	100 mkg/doza	+	+	+	+	+	3 doza	5 kun

adrenoretseptorlar (Salbutamol)								
7. Proton pompasining ingibitorlari (omeprazol va esomeprazol)	Peroral tabletk, kapsula 1–2 mg/kg/sut	+	+	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	5-14 kun
8. Botulin terapiya – ko‘rsatmaga ko‘ra	Botulin toksini A – inyektsiyada					+	Yoshiga va vazniga qarab	1 flakon
9. Laksatif dori vositalar (laktuloza, makrogol)	Peroral	+	+	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	Ko‘rsatmaga ko‘ra
Izoh: Milliy klinik protokollarda keltirilgan davolash rejimlaridan (ushbu asosiy va qo‘shimcha dori vositalarining har xil kombinatsiyalari) kasallikning og‘irlik darajasiga va ko‘rsatmaga muvofiq holda foydalaniladi, hamda ushbu protokollarga mos ravishda qo‘shimcha dori vositalar va qo‘shimcha usullar tavsiya etilishi mumkin. Antibakterial terapiya har bir holatda bakterial infeksiya qo‘shilgan holatlaridagina buyuriladi. Ushbu dori vositalarning bir kurslik dozasi faqat kasallikning aynan shu xuruj (qo‘zish) davrida ambulator yoki statsionar yordamni ko‘rsatish uchun qo‘llaniladigan miqdorini bildiradi (ko‘rsatmaga muvofiq).								

BOSHQA NOMEDIKAMENTOZ PROFILAKTIKA, DAVOLASH VA REABILITATSIYA USULLARI

Davolsh tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarroxlik amaliyoti /aralashuv/ muolaja nomi					
1. Nazogastral zond qo‘yish			+	+	+
2. Ambu qopchasi bilan terapiya	+	+	+	+	+
3. Yuqori nafas yo‘llaridan shilimshiqni so‘rib olish			+	+	+
4. O‘pkaning sun‘iy ventilyatsiyasi (IVL)			+	+	+
5. 2-darajali musbat bosim bilan noinvaziv ventilyatsiya (BiPAP)			+	+	+
6. Insufflyator–yo‘taltirgich			+	+	+
7. Perkusionator			+	+	+
8. LFK (Davolovchi jismoniy tarbiya)		+	+	+	+
9. Basseyn		+	+	+	+
10. Ergoterapiya		+	+	+	+
11. Psixoterapiya			+	+	+
12. Ortopedik texnik vositalar (korset, tutor, ortez, vertikalizator va boshqalar)		+	+	+	+
13. Logomassaj		+	+	+	+
Izoh: Barcha jarayonlar (protseduralar) SMA turi, funksional holati va bemorning ahvolidan og‘irlik darajasiga qarab belgilanadi.					

		sharoitida	OSHP/ KTMP	shoshilinch yordam markazi	tibbiy yordam IIATM filiali	va tez tibbiy yordam IIAT markazi	tekshiruvni o'tkazish minimal soni"	
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	Obyektiv ko'rik Fizikal tekshiruv	OSH / Pediatr / Terapevt	Nevrolog / Pediatr / Terapevt	Nevrolog /Pediatr /Terapevt /Anesteziolog- reanimatolog	• Nevrolog • Pediatr • Terapevt • Pul'manolog • Anesteziolog- reanimatolog • Kardiolog	Nevrolog Pediatr Terapevt Pul'manolog Anesteziolog- reanimatolog Kardiolog	2 marta	Statsionar yordam: 10 kun, og'ir kechishi uchun 21 kungacha, Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalarida: 14 kungacha
Izoh: Ko'rsatmaga muvofiq mutaxassislar jalb qilinadi va tekshiruv, ko'rik soni bemorning holatiga qarab amalga oshiriladi.								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Obyektiv ko'rik Fizikal tekshiruv				• Gastroenterolog • Otolarinolog • Jarroh • Neyrojarroh • Oftalmolog • Travmatolog- ortoped • Endokrinolog	Gastroenterolog Otolarinolog Jarroh Neyrojarroh Oftalmolog Travmatolog-ortoped Endokrinolog	1 marta	
Izoh: Ko'rsatmaga muvofiq mutaxassislar jalb qilinadi va tekshiruv, ko'rik soni bemorning holatiga qarab amalga oshiriladi.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Qonning umumiy (klinik) tahlili			+	+	+	3 marta	
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili			+	+	+	3 marta	
	3. Biokimyoviy tahlillar: (glyukoza, ALT,AST, albumin, mochevina, kreatinin, bilirubin fraksiyalari)			+	+	+	3 marta	
	KFK, LDG, SHF,				+	+	1 marta	

	GGT							
	SR- oqsil Prokalsiytonin Troponin				+	+	2 marta	
	Elektrolitlar				+	+	1 marta	
	KSHS				+	+	10 marta	
	Kaologramma				+	+	3 marta	
Izoh: Shoshilinch yordamga muhtoj holatlarda laborator tekshiruvlarni poliklinika darajasida amalga oshirmasdan statsionarga yo'llanma beriladi. Laborator tekshiruvlar tor doiradagi mutaxassis maslahati asosida yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin.								
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1 Umumiy najas	+	+	+	+	+	2 marta	
	2. Qon guruhi va rezus omilini tekshirish				+	+	1 marta	
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	☐ MSKT ko'krak qafasi				+	+	1 marta	
	☐ EEG			+	+	+	1 marta	
	☐ EhoEEG				+	+	1 marta	
	☐ EKG			+	+	+	2 marta	
	☐ Ko'krak qafasi rentgenografiyasi			+	+	+	2 marta	
	☐ UTT ichki a'zolar			+	+	+	1 marta	
	☐ UTT buyrak va siydik yo'llari			+	+	+	1 marta	
	☐ Kapnometriya sutkalik (monitoring)				+	+	3 marta	
Izoh: Bemorda yondosh kasalliklar aniqlanganda, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib, mavjud qo'shimcha va takroriy instrumental diagnostik tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin. (ko'rsatmaga muvofiq)								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	☐ Spirometriya (FJYoL – Fajrlanadigan jadal o'pka sig'imi)				+	+	1 marta	
	☐ NSG (Nevrosonografiya)				+	+	1 marta	
	☐ MRT bosh miya				+	+	1 marta	
Izoh: Bemorda yondosh kasalliklar aniqlanganda, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib, mavjud qo'shimcha va takroriy instrumental diagnostik tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin. (ko'rsatmaga muvofiq)								

*Shoshilinch statsionar davoga ko'rsatma: pnevmoniya, tazyiqli ORVI, aspiratsiya, apnoe, gipetermiya, uzoq davom etuvchi saturatsiya pasayishi

MEDIKAMENTOZ VA NOMEDIKAMENTOZ DAVO

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		"Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha"					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
1. Diuritik davo Furosemid 1%-2 ml	1 mg/kg inyeksiya			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
2. Degidratatsiya uchun Mannit 15% – 100 ml	1 gr/kg infuziya			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
3. Infuzion- dezintoksikatsion davo (Ringer, Reosorbilakt, natriy xlorid 0.9% – 100 ml, glyukoza 5% va 10% li eritmalari)	10 mg/kg infuziya			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
4. Kortikosteroid terapiya – Deksametazon, Prednizolon	Deksametazon 0.4% – 1 ml, 0.02 mg/kg miqdorda. Prednizolon 3% – 1 ml, 1 mg/kg. Inyektsiyada.			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
5. Inotrop quvvatlash uchun davo (Dofamin, Dobutamin)	Dofamin 4% – 5 ml, 3– 10 mkg/kg/soat sutkalik miqdorda. Dobutamin 250 mg, 5–10 mkg/kg/soat sutka davomida. Inyektsiya.			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
6. Gemostatik davo – Ditsinon 12.5% – 2 ml	10 mg/kg Inyektsiya			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
7. Qon gemotransfuziya, plazmatransfuziya, albumintransfuziya	5–15 ml/kg miqdorda.			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra

8. Bronxodilatator (bronxospazm kuzatilganda)	Aminofillin 2.4 %- 5.0 ml 2-3 mg/kg ineksiya, Salbutamol aerosol 100 mkg			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
9. Parenteral oziqlantirish – Aminomaks, Infezol, Sermin	Infuziya			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
10. Antibakterial davo	Inyeksiya			+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Ko'rsatmaga ko'ra
11. Patogenetik terapiyani (Risdiplom) davom ettirish		+	+	+	+	+	Yoshiga va vazniga ko'ra	Doimiy
RESPIRATOR QUVVATLASH (o'pkalarning drenaj faoliyatini yaxshilash)								
Yuqori nafas yo'llaridan shilimshiqni so'rib olish		+	+	+	+	+	Funksional holatiga qarab	Doimiy
Insufulyator-yo'taltirgich ishlatish				+	+	+	Funksional holatiga qarab	Doimiy
Perkussionatordan foydalanish				+	+	+	Funksional holatiga qarab	Xar kuni
Ambu qopchasi yordamida Ambu terapiya o'tkazib borish		+	+	+	+	+	200-300 марта/кунига	Doimiy
Noinvaziv o'pka ventilyatsiyasi (BIPAP – Bilevel Positive Airway Pressure)				+	+	+	Funksional holatiga qarab	Doimiy
Juda og'ir holatlarda, noinvaziv o'pka ventilyatsiyasi samarasiz bo'lgan holatlarda, qat'iy ko'rsatmaga ko'ra invaziv sun'iy o'pka ventilyatsiyasiga o'tkazish. Invaziv o'pka				+	+	+	Funksional holatiga qarab	Ko'rsatmaga ko'ra

ventilyatsiyasida bola holati to'g'ri baholanishi va qisqa muddatlarda (2–3 kun) noinvaziv o'pka ventilyatsiyasiga o'tish tavsiya etiladi.								
Ko'rsatma bo'lgan holatlarda traxeostoma qo'yish operatsiyasini o'tkazish.				+	+	+	Funksional holatiga qarab	Ko'rsatmaga ko'ra
Izoh: Milliy klinik protokollarda keltirilgan davolash rejimlaridan (ushbu asosiy va qo'shimcha dori vositalarining har xil kombinatsiyalari) kasallikning og'irlik darajasiga va ko'rsatmaga muvofiq holda foydalaniladi hamda ushbu protokollarga mos ravishda qo'shimcha dori vositalar va qo'shimcha usullar tavsiya etilishi mumkin. Antibakterial terapiya har bir holatda faqat bakterial infeksiya qo'shilgan holatlarda buyuriladi. Ushbu dori vositalarning bir kurslik dozasi — faqat kasallikning aynan shu xuruj (qo'zish) davrida ambulator yoki statsionar yordamni ko'rsatish uchun qo'llaniladigan miqdori ko'rsatilgan. <i>(ko'rsatmaga muvofiq)</i>								

DAVOLOVCHI OVQATLANISH / PARHEZ

Ovqatlanish tartibi	"Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha"				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
Parhez stoli va uning davomiyligi					
Chaynash va yutish saqlangan holat — 5-stol (odatiy taom). Chaynash va yutish sust yoki bolaning holati stabil og'ir — bunda 5-stol blenderdan o'tkazib beriladi va ferment dori bilan qo'shib beriladi hamda 3 mahal davolovchi smes: <i>Klinutren Junior</i> yoki <i>Resurs Optimum</i> yoshiga qarab hisoblab beriladi.	+	+	+	+	+

Izoh: (Statsionardan chiqishga ko'rsatma / rejali shifoxonaga o'tkazishga ko'rsatma to'liq yozilishi kerak)

DISPANSARIZATSIYA
("D" NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSARIZATSIYASI)

Dispansarizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispansar nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Nevrolog		+	2 marta	Xar 6 oyda
	2. Pediatri/ terapevt		+	2 marta	Xar 6 oyda
	3. OSH	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
Laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili (klinik)		+	2 marta	Xar 6 oyda
	2. Biokimyoviy klinik qon tahlili		+	2 marta	Xar 6 oyda
	3. Peshob taxlili		+	2 marta	Xar 6 oyda
Instrumental tekshiruvlar	1. EEG		+	1 marta	Xar 1 yilda
	2. EXO EEG		+	1 marta	Xar 1 yilda
	3. EKG		+	1 marta	Xar 1 yilda
	4. Ko'krak qafasi rentgenografiyasi		+	1 marta	Xar 1 yilda
	5. UTT ichki a'zola		+	1 marta	Xar 1 yilda
	6. UTT buyrak va siydik yo'llari		+	1 marta	Xar 1 yilda
	7. Umurtqa pog'onasining rentgenografiyasi		+	1 marta	Xar 1 yilda
Boshqa turdagi tekshiruvlar	1. Vazni, bo'yi, boshi, ko'kragi va qorni aylanmalarini o'lchash, IMT (indeks massa tana) hisoblash	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	2. Nafas olish tezligi, puls tezligi, tana harorati	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
Izoh: Asosiy nazorat qiluvchi viloyat va respublika darajasidagi mutasaddilariga vaqtida yuborish kerak. Tadbirlari soni kasallikning SMA turi (asosan I va II turi), funksional holati va kasallik kechishiga qarab ko'paytirish mumkin.					

BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA / SKRINING

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari	Tadbirlar minimal soni	Muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Genetik-shifokor	+	+	1 marta	Bir martoba
	2. Nevrolog-shifokor	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	3. Travmatolog-ortoped	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	4. Pulmonolog	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
Izoh: Bu mutaxassislar kasallarda nafas va yurak yetishmovchiligini, ortopedik asoratlarni nazorat qilishga qaratilgan.					
Molekulyar-genetik tekshiruvlar	SMAGa neonatal genetik skrining o'tkazish (PCR)		+	1 marta	Bir marotaba
	Turmush qurgandan oldin SMA tashuvchilikka genetik		+	1 marta	Bir marotaba

	skrining (qPCR)				
	Homilador ayollarni I trimestrda SMA tashuvchilikka genetik skrining (qPCR)		+	1 marta	Bir marotaba
	SMA xavf guruhidagi oilalarda prenatal invaziv tekshiruvni o'tkazish (MLPA)		+	1 marta	Har homiladorlik paytida
	EKO paytida SMAGa genetik tekshiruv o'tkazish (qPCR)		+	1 marta	Bir marotaba
Izoh: Bu tekshiruvlar xavfi katta oilalarda SMA kasalligi bilan bolaning tug'ilishini oldini olishga qaratilgan. Ushbu tekshiruvlar bemorlar hisobidan o'tkaziladi va o'z xohishiga ko'ra amalga oshiriladi.					
Instrumental tekshiruvlar	EXO EEG	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	EKG	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Ko'krak qafasi rentgenografiyasi	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Umurtqa pog'onasining rentgenografiyasi	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Tos suyaklari va son bo'g'imlarining rentgenografiyasi	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Spirometriya (FJYoL – fajrlanadigan jadal o'pka sig'imi)	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Kapnometriya (sutkalik)	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Polisomnografiya	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Kardiorespirator monitoring	+	+	1 marta	Xar 1 yilda
Rentgen-densitometriya	+	+	1 marta	Xar 1 yilda	
Izoh: Bu tekshiruvlar nafas va yurak yetishmovchiligini hamda ortopedik asoratlarning oldini olishga qaratilgan.					
Laborator tekshiruvlar	Umumiy qon tahlili (klinik)	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Biokimyoviy klinik qon tahlili	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Peshob tahlili	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
Izoh: Bu tekshiruvlar kamqonlik, mikroelementlar yetishmovligi, oqsil yetishmovligi, toksik va infeksiyalarni o'z vaqtida aniqlash hamda og'ir asoratlarning oldini olishga qaratilgan.					

REABILITATSIYA

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	Nevrolog		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	LFK shifokori	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Fizioterapevt	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Travmatolog-ortoped		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Logoped	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
Laborator tekshiruvlar	Umumiy qon tahlili (klinik)		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Biokimyoviy klinik qon tahlili		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Peshob tahlili		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
Instrumental tekshiruvlar	EXO EG		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	EKG		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Ko'krak qafasi rentgenografiyasi		+	+	1 marta	Xar 1 yilda

	Umurtka pogʻonasini rentgenografiyasi		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Tos suyaklari va son boʻgʻimlarining rentgenografiyasi		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Spirometriya (FJYOL)		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Kapnometriya (sutkali)		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Polisomnografiya		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Kardiorespirator monitoring		+	+	1 marta	Xar 1 yilda
	Rentgen-densitometriya		+	+	1 marta	Xar 1 yilda

Izoh: bu tekshiruvlar nafas va yurak yetishmovchiligini, ortopedik asoratlarni, kamqonlik, mikroelementlar yetishmovchiligi, oksil yetishmovchiligi, toksik va infeksiyalarni oʻz vaqtida aniqlash va ogʻir asoralarni oldini olishga qaratilgan.

* Bu yerga nozologiya boʻyicha bemorlarni uy/poliklinika/staioner sharoitida oʻtkazilishi kerak boʻlgan reabilitatsiyaga koʻrsatmalar kiritilishi kerak.

Reabilitatsion usullar	LFK	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Kineziterapiya	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Gidrokineziterapiya		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Ergoterapiya		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Miostimulyatsiya		+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Logomassaj	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Mekhanoterapiya	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Rastyazhki	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Yengil drenaj massaj	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Davolovchi massaj	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Parafinoterapiya	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Теурирование (Теуринг)	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Boʻgʻimlar qimnastikasi	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda
	Mineralli va gidromassaj vannalari	+	+	+	2 marta	Xar 6 oyda

Izoh: Tadbirlar soni kasallikning SMA turi (asosan I va II turi), funksional holati va kasallik kechishiga qarab belgilanadi. Uy sharoitida ota-onalar oʻzlari doimiy reabilitatsiya oʻtkazishlari kerak.

Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Oʻrtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qoʻllanilishi					
Vitamin D3	Peroral	+	+	+	2000-5000 ME	Doimiy
Kalsiy preparatlari	Peroral	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	2 oygacha
Bifosfonatlar (tabletkalar)	Peroral	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	3 oygacha
Laksatif dori vositalar (laktuloza, makrogol)	Peroral	+	+	+	Yoshiga va vazniga qarab	Koʻrsatmaga koʻra

Izoh: dozirovkasi shifokor tomonidan korreksiya qilinadi.

